

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Magyar és Általános Nyelvészeti Tanszék
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelvészeti és irodalmi tanulmányok

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LMM2115 Nyelvi és kulturális érintkezések							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Benő Attila, egyetemi tanár							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Benő Attila, egyetemi tanár							
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	1	2.6 Az értékelés módja	Kollokvium	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DA
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Vál.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	14	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					45
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					45
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					40
Konzultáció					2
Vizsgák					8
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	140				
3.8 A félév össz-óraszám	182				
3.9 Kreditszám	7				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	• Általános nyelvészeti, nyelvtörténeti alapfogalmak ismerete

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• számítógép, vetítő szükséges
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	• számítógép, vetítő szükséges

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	C3 Az anyanyelv nyelvészeti jelenségeinek szinkrón és diakrón leírása
----------------------	---

Általános kompetenciák	<p>CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát.</p> <p>CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás.</p> <p>CT3 Egyéni fejlődési terv megvalósítása; a célok elérése tanulási folyamatok, csoportos tevékenységek és intézményi programokon való részvétel segítségével</p>
------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Nyelvi elemzőképesség és kritikai gondolkodásmód fejlesztése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az előadás és a szeminárium célja a nyelvi és kulturális kontaktusok diakrón és szinkrón szempontú vizsgálata és az ehhez kapcsolódó kutatási eredmények, információk elsajátítása. Diakrón szempontból a hangsúly a kelet-európai régióra esik, szinkrón szempontból pedig a bilingvizmushoz kapcsolódó jelenségeket ismerteti. Ezeknek az elsajátítása bővíti a hallgatók nyelvtudományi ismereteit.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Alapfogalmak. Nyelvi kontaktus, nyelvi interferencia, közvetlen és közvetett kölcsönzés. Kontextus, dominancia	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek.	
2. Közvetlen kölcsönzés. Tulajdonnevek a nyelvi érintkezésben	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
3. A közvetett (indirekt) kölcsönzés formái. Tükörszerkezetek, hibridszerkezetek kialakulása.	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
4. A lexikai kölcsönelemek integrálódása.	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
5. A nyelvi érintkezések fonológiai kérdései.	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
6. Az átvevő nyelv morfológiai rendszerének módosulása. A meghonosodás morfológiai kérdései	Frontális előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
7. Mondattani kérdések. Szintézis.	Problematizálás, előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	

Könyvészet

Benő Attila 2008. *Kontaktológia*. A nyelvi kapcsolatok alapfogalmai. Bolyai Társaság, Kolozsvár.

Benő Attila 2014. *Kontaktusjelenségek az erdélyi magyar nyelvváltozatokban*. Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár.

Király Francisc: *Contacte lingvistice*. Timișoara, 1990.

Péntek János: A magyar–román interetnikus kapcsolatok néhány nyelvi vonatkozása. In: Katona Judit, Viga Gyula szerk.: *Az interetnikus kapcsolatok kutatásának újabb eredményei*. Miskolc, 1996, 113–120

Péntek János–Benő Attila: *Nyelvi kapcsolatok, nyelvi dominanciák az erdélyi régióban*. Anyanyelvápolók Erdélyi Szövetsége, Kolozsvár, 2003.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pidzsin és kreol nyelvek	Felfedeztető beszélgetés	
2. Az etnocentrizmus mint társadalmi pszichológiai és kognitív jelenség	Dialógus; nyelvi adatok elemzése	
3. Etnocentrizmus és lexikális interferenciák	Dialógus; frontális és csoportmunka, megbeszélés	
4. A közvetlen átvételek kategorizálása nyelvi adatok	Dialógus; frontális és	

alapján	csoportmunka, megbeszélés	
5. A közvetett átvételek kategorizálása nyelvi adatok alapján	Dialógus; nyelvi adatok elemzése	
6. A kódváltás formáinak elemzése nyelvi adatok alapján.	Dialógus; frontális és csoportmunka, megbeszélés	
7. Morfológiai kontaktusjelenségek elemzése	Dialógus; frontális és csoportmunka, megbeszélés	
8. Mondattani kérdések elemzése nyelvi adatok alapján.	Dialógus; nyelvi adatok elemzése	
9. Török jövevényszavak a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
10. Latin és szláv hatás a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
11. Német hatás a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
12. Újlatin lexikai elemek a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
13. Angol kölcsönszavak a magyarban	Dolgozat bemutatása. frontális és csoportmunka, megbeszélés	
14. A szókölcsonzés indítékai. Következtetések.	Felfedeztető beszélgetés	
Bibliográfia		
Bakos Ferenc: <i>A magyar szókészlet román elemeinek története</i> . 1982, Budapest: Akadémiai Könyvkiadó, 5–46.		
Kiss Jenő - Pustai Ferenc (szerk.), <i>Magyar nyelvtörténet</i> , Bp. 2003, 241–267.		
Szilágyi N. Sándor: Szociálpszichológiai tényezők a szókölcsonzésben. In: Benő A. – Fazakas E. – Szilágyi N. S. (szerk.) <i>Nyelvek és nyelvváltozatok</i> , 2007: 349–361.		
H. Varga Márta <i>A kreol nyelvek kialakulása és az anyanyelv-elsajátítás, nyelvetkezés kérdése</i> . http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1252/125211.htm		

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet/a tanszék együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	1. Megfelelő szaktudás	Kollokvium	50%
	2. Terminusok szakszerű használata		
	3. Szakirodalmi ismeret		
	4. Az ismeretek megfelelő alkalmazása		
10.5 Szeminárium	1. Terminusok szakszerű használata	Szemináriumi tevékenység	25%
	2. Az ismeretek megfelelő alkalmazása	Félévi szemináriumi dolgozat (nyelvi napló) benyújtása	25%
	3. Nyelvi elemzőkészség		
10.6 Minimális követelmények			

- Az előadás és a szemináriumok témáinak ismerete és az előadásokon és a szemináriumokon való rendszeres jelenlét. A szemináriumokon min. 80% jelenlét kötelező. A félévi dolgozat benyújtása a szorgalmi időszak végén.

A kitöltés időpontja 2024. 03. 12.	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2024. 03. 25.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje